

8. oktober 2021

Domstolsreformen i jordskifterettene

Jordskifterettene har fått ny struktur. Alle rettssteder består, men antallet domstoler er redusert fra 34 til 19.

Vi ledere av jordskifteretter med flere rettssteder mener at reformen er en styrking av jordskifterettene. Dette gjelder særlig for de minste rettsstedene.

En viktig forutsetning for reformen er at alle rettsstedene er i behold. Parter i sakene, og publikum som behøver veiledning om det å kreve eller bli part i sak for jordskifteretten, kan få hjelp til det ved sitt lokale rettssted. Vi er en reisende domstol som setter rett i mange ulike lokaler nær eiendommene saken gjelder. Det skal vi fortsette med.

Ved mange rettssteder er det kun én eller to personer i hver stillingsgruppe. Små rettssteder er derfor ekstra sårbare når noen slutter, ved sykdom, og annet fravær. Større rettskretser med flere rettssteder gir bedre muligheter for å hjelpe hverandre ved fravær, ferieavvikling, og topper i arbeidsmengden. Det ligger også til rette for felles løsninger for post og telefon.

En like fleksibel ressursutnyttelse er det ikke mulig å få til gjennom et samarbeid mellom selvstendige jordskifteretter. Reformen er derfor positiv for publikum som har bruk for gode jordskifteløsninger og tvistebehandling.

Større fagmiljøer for både saksbehandlere, ingeniører og dommere er en styrke og bør på sikt bidra til høyere kvalitet og dermed bedre rettsikkerhet.

Selv i en spesialisert domstol som jordskifteretten er det behov for spisskompetanse. Et godt eksempel på dette er rettsmekling som er et satsingsfelt i jordskifterettene. Vi har også noen sakstyper og arbeidsoppgaver vi ikke driver like mye med, og som det derfor er viktig at noen er spesialister på. Det kan være tradisjonell landmåling med totalstasjon (kikkert). I dag gjøres det meste av måling med GPS. Registrering og verdsetting av skog er et annet eksempel.

Reformen har gitt færre og ikke flere ledere. Dette frigir tid til dømmende arbeid og større profesjonalitet i de administrative oppgavene i domstolene. Dette kommer brukerne av domstolen til gode.

Nåværende tidspunkt er for tidlig for å kunne si at reformen ikke er en god løsning. Vi mener det er viktig at medarbeiderne i jordskifterettene nå får tid til å fortsette arbeidet med å utvikle og effektivisere domstolene. Etter at reformen har virket noen år, bør den evalueres for å være trygg på at den fungerer etter forutsetningene for brukerne av domstolene og samfunnet. Hvis noe ikke fungerer etter intensjonen bør det om nødvendig endres.

Med hilsen

Øystein Jakob Bjerva, jordskifterettsleder Oslo og Østre Viken jordskifterett

Axel Bjørklid, jordskifterettsleder Vestre Viken jordskifterett

Oda Buhaug, jordskifterettsleder Trøndelag jordskifterett

Annlaug Helene Kjelstad, jordskifterettsleder, Sogn og Fjordane jordskifterett

Asbjørn Rogne, jordskifterettsleder Møre og Romsdal jordskifterett

Britt Rusten, jordskifterettsleder Vestre Innlandet jordskifterett

Thorbjørn Svane, jordskifterettsleder Hordaland jordskifterett

Trond Ivar Tømmervold, jordskifterettsleder Østre Innlandet jordskifterett